

FÖRSVARSVÄSENDETS RADIOANSTAL

STOCKHOLM 12

99 60 00
Tel. 37 26 00

Exp. 21/9 48

Dnr

76 192:1/48

och

1 kopia + bil. till FRA
den 23/9 48

FÖRSVARETS FÖRSÄMNINGSANSTALT

Dnr

178/48

bil. till denne k. s. s.

Till Överbefälhavaren.

Ett viktigt led i spaningen mot fientlig verksamhet utgöres av radiospaning mot signalförbindelser och radarverksamhet samt mot radiostyrda flygplan och projektiler etc. Södan spaningsverksamhet, rationellt upplagd, har stora möjligheter att på ett tidigt stadium ge upplysning om fientlig verksamhet och även avslöja detaljer i fiendens planer. Den är av fundamental betydelse för insats av motmedel i form av störning m.m. mot radioförbindelser, radar och radiostyrning samt nödvändig för kontroll av egen verksamhet på dessa områden, så att denna verksamhet ej alltför lätt kan störas och göras värdelös genom fientliga motmedel och motåtgärder.

Försvarsväsendets radioanstalt har under det senaste året vid sidan av den ordinarie spaningen mot främmande signalförbindelser utbildat personal, anskaffat viss materiel och bedrivit avlyssning av radartrafik. Härvid har från vissa framskjutna, hög

belägna stationer, utländsk radarverksamhet kunnat registreras vid tillfällena, då s.k. anomala vågutbredningsförhållanden varit rådande. Försvarets forskningsanstalt har å sin sida arbetat med utveckling av och tekniska försök med materiel för ifrågasvarande verksamhet. Emuru mycket arbete återstår för att få fram för alla tillämpningar lämplig materiel, ha dock betydelsefulla riktlinjer för den fortsatta verksamheten klarlagts. Dessa behandlas närmare i bifogade bilaga. ./.

På grund av utbredningsförhållandena för de mycket korta radiovågorna, som ifrågakomma speciellt på radar och styrning, kan verksamheten endast undantagsvis avlyssnas och undersökas på marken inom eget område. För att erforderlig höjd och tillräcklig rörlighet skall uppnås, måste spaningen därför i stor utsträckning bedrivas från härför särskilt utrustade spaningsflygplan. Detta har även klart framgått av de försök försvarsväsendets radioanstalt och försvarets forskningsanstalt hittills företagit.

Som ett led i det fortsatta arbetet på radiometod är det för närvarande särskilt betydelsefullt, att mera regelbunden och ändamålsenlig verksamhet från flygplan kan igångsättas. Verksamheten bör utföras av försvarets forskningsanstalt och försvarsväsendets radioanstalt lämpligen i samarbete med flygvapnet.

Arbetsuppgifterna böra därvid uppdelas i två grupper, avseende dels regelbunden övervakning av pågående radar- och styrnings- samt annan radarverksamhet inom området närmast utanför landets gränser, dels en mera tekniskt betonad försöksverksamhet omfattande bl.a. utprovning av materiel samt försök med metoder mot egna stationer. För utförandet av dessa arbetsuppgifter erfordras såvitt nu kan bedömas åtminstone två flygplan.

Det av försvarets forskningsanstalt nu disponerade flygplanet av typ B 3 har för liten lastkapacitet och aktionstid, för litet utrymme samt otill-

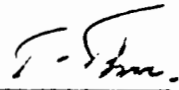
räcklig spränförsörjning. För spanings- och störningsverksamhet synes av tillgängliga flygplantyper blott DC-3 uppfylla minimikraven på lastkapacitet, aktionstid, topphöjd, strömförsörjning och utryme. Ett mindre antal begagnade flygplan av denna typ försäljas nu av Aktiebolaget Aerotransport. Kostnaderna för 2 plan jämte reservdelar och erforderlig ombyggnad uppskattas till 400.000 & 500.000 kronor. Medel för inköp, drift och underhåll av dessa flygplan disponeras emellertid ej vare sig av försvarsväsendets radioanstalt eller försvarets forskningsanstalt. Radioteknisk utrustning och personal för dess handhavande finnes däremot disponibel. Av praktiska och ekonomiska skäl synes det lämpligt att underhåll och vård av flygplanen samt deras betjäning omhändervares av flygvapnet.

Det av försvarets forskningsanstalt disponerade flygplanet typ B 3 kanner i fortsättningen att behöva utnyttjas för andra ändamål såsom prov med radarutrustningar, egna konstruktioner för robotvapen m.m.

På grund av vad ovan anförts få vi härmed värdsamt hemställa, att Överbefälhavaren måtte låta vidtaga åtgärder i syfte att möjliggöra för försvarsväsendets radioanstalt och försvarets forskningsanstalt att snarast igångsätta den betydelsefulla verksamhet, varom här är fråga. Stockholm den 21 september 1948.

Chef för försvarets
forskningsanstalt

Chef för försvarets
väsendets radioanstalt

D. Kempe

S. 27
178-
P105

~~Smittet kung. 1947~~
Flyg

FLYGVARNET

2)

Nr H/186

Yttrande angående FBA och FRA skrivelse angående anskaffning av flygplan.

1. Folianskaffning.

Kostnaderna för 2 fpl typ DC 3 jämte reservdelar och utrustning och erforderliga ombyggnader ha av FBA och FRA beräknats till 400.000 - 500.000 kr. På grundval av förhandlingar med Sila beräknar flygförvaltningen kostnaderna enligt nedan.

2 fpl typ DC 3	285.000:- x)
Inbyggnad av radar och laboratorieutrustning i fpl	75.000:-
Markutrustning	<u>30.000:-</u>
Summa anskaffningskostnader	390.000:-

Beträffande reservdelar förutsätter flygförvaltningen att överenskommelse kan träffas med ABA, att underhållstjänsten får repliera på ABA:s reservdelslager.

Anskaffningen kan ombesörjas av flygförvaltningen. Till anskaffningen kan flygförvaltningen bidra med kr 200.000:-, vilket belopp ingick i till flygförvaltningen överförda av ÖB begärda medel (kr 5.125.000:-) för anskaffning av radar.

Underhåll.

För ett budgetår kan beräknas ett flygtidsbehov av 600 tim. För återstöden av budgetåret 1948/49 beräknas, under förutsättning att fpl bli färdigutrustade till 1/3 1949, ett flygtidsbehov av max 200 tim.

Beräknad underhållskostnad pr flygtim	375:-	
" drifts	- " " -"	<u>150:-</u> 525:-

För underhåll och drift för budgetåret 1948/49 erfordras således 105.000:- kr

Underhållet kan ombesörjas av flygvapnet. Därrest drift- och underhållskost-

x) Försäljningsavtal mellan KFF + Sila bifogas.

By h

Till Överbefälhavaren

Herrn

Avsönt med
d. 17/11 kl. 11.40

3. Flygplanens placering, betjäning och vård.

a) Placering.

Med hänsyn till den ömtåliga materielen böra flygplanen uppställas i hangar. Om det råder brist på hangarutrymme föreligger vid flygvapnet, böra flygplanen med hänsyn till sekretessen uppställas vid flygvapnet. Lämpligaste plats med hänsyn till å ena sidan den avsedda verksamheten, å andra sidan hangar-, för-läggings- och verkstadssynpunkt är F 1.

b) Betjäning och vård.

Flygande personal för fpl betjäning kan t v sannolikt tillhandahållas av FV genom inkallelse av reservpersonal.

Teknisk personal för fpl skötsel och vård kunna ej tillhandahållas av FV (där brist å dylik personal föreligger) utan böra anställas å underhållsmedel. Kostnader härför äro inräknade ovan under pkt 2.

Med hänvisning till ovanstående föreslår FF att ämbetsverket erhåller ÖB uppdrag att hos Kungl Maj:t begära erforderliga medel.

Stockholm den 16 december 1948.

E.G. Nordenskiöld
Chef för flygvapnet

E. G. Nordenskiöld

Avekrift.

HÖGKVARTERET
FÖRSVARSTABEN

Avd FL

Nr H 29:23

18,1 1949

Inköp av flygplan för viss
spaningsverksamhet.

FÖRSVARETS FORSKNINGSANSTALT Afdelning 3	
Ankom 27 JAN 1949	
Dnr H 3008	Seknr 027

08

FORSKNINGSANSTALT Konstet	
Ankom 19 JAN. 1949	
Dnr H 8	Seknr 010

anläggnings- till F093
den 25/6 1952

Till Kungl Flygförvaltningen.

FOA	Handl.	Delar	
	Ni	3	L LKs
	1/2		
	in	del	del

Försvarsväsendets radioanstalt och Försvarets forskningsanstalt ha i gemensam skrivelse 21/9 1948 (FRA dnr 192:1/48 och FOA dnr H 178/48) framhållit nödvändigheten a effektiv radiospaning mot fiendens signalförbindelser, radarverksamhet, radiostyrningsapparater på flygplan och robotar etc vid en ev kommande konflikt. Denna radiospaning är även av fundamental betydelse för insats av motmedel (störning m m mot fiendens radio, radar och radiostyrning) samt nödvändig för kontroll av egen verksamhet på dessa or råden.

Närmast erfordras en effektivisering och utökning av nu pågående försöksverksamhet beträffande sådan radiospaning. För att härvid tillfredsställande resultat skall kunna erås måste verksamheten bedrivas från specialutrustade flygplan med tillräckliga prestanda.

Försvarsväsendets radioanstalt och Försvarets forskningsanstalt äro de myndigheter som i samarbete med flygvapnet avses skola handhava ovan nämnd verksamhet. För att denna så snart som möjligt skall kunna iångsättas fordras främst att två stycken flygplan typ DC-3 anskaffas och iningställas.

I yttrande över ovannämnda FRA och FOA skrivelse har chefen för flygvapnet (CFV skr nr H 186/48) beräknat kosterna för anskaffning och inordningstillande av två stycken flygplan typ DC-3 till 390.000:- kr (med stöd bl a av preliminärt kontrakt FF-SILA). Chefen för flygvapnet har framhållit att flygförvaltningen kan bidra till anskaffning med 200.000:- kr, vilket belopp inick i till flygförvaltningen överförda, av mig begärda medel för anskaffning av radar, underhålls- och driftkostnader för återstoden av budgetåret 1948-49 har flygförvaltningen beräknat till 105.000:- kr.

Till Försvarets Forskningsanstalt.

2.
Med anledning av det anförda anmodas flygförvaltningen hos Kungl Maj:st äska de ytterligare medel som kunna erfordras för anskaffning av två flygplan typ DC-3 samt för underhålls- och driftskostnader under innevarande och nästkommande budgetår.

Flygplanens betjäning, placering och underhåll bör ombesörjas av flygvapnet i enlighet med chefens för flygvapnet förslag.

Helge Jung
Överbefälhavare

T. Bonde

Ärendet berett av:
Överstelöjtnant L. Cervell

Rätt avskrivet intygar:

H. Ljungmark

H.D.Nr 16.

Till flygförvaltningen;

ang.

anskaffning av två flygplan typ DC-3.

Gustaf etc. Vår ynnest etc.

I skrivelse den 25 januari 1949 har flygförvaltningen anfört i huvudsak följande: Radiospaning mot signalförbindelser och radarverksamhet samt radiostyrda flygplan och projektiler m.m. måste, för ernående av tillräcklig höjd och rörlighet, i stor utsträckning bedrivas från särskilt utrustade flygplan. För närvarande disponerades för dylik spaning endast ett plan som ~~dessutom hade~~ ^{med} otillräcklig lastkapacitet, ~~och~~ ^{tid} aktionsförmåga. Det vore ~~önskvärdt~~ ^{nödvändigt} att anskaffa två särskilt utrustade, effektiva plan för radiospaningen. Även för fortsatt forsknings- och utbildningsarbete beträffande radiospaning vore det betydelsefullt att en mera regelbunden spaning med lämpliga flygplan kunde igångsättas. ^{Späningsarbetet} ~~Späningsarbetet~~ ^{härvid} ~~härvid~~ ^{liksom} hittills bedrivs av försvarets forskningsanstalt och försvarsväsendets radioanstalt i samarbete med flygvapnet. ^{Av} ~~Av~~ ^{typ} tillgängliga flygplan uppfyllde endast flygplan av typ DC-3 förekommande minimikrav. ~~Sedan utredning härom skett hade~~ ^{över} ~~över~~ ^{befälhavaren} ~~anmodat~~ flygförvaltningen att äska medel för anskaffning av två dylika plan. Flygförvaltningen hade nu med Svensk Interkontinental Lufttrafik Aktiebolag träffat preliminärt avtal om förvärv av två begagnade flygplan typ DC-3. Kostnaderna för förvärv och utrustning av planen samt för inbyggnad av radar och laboratorieutrustning samt anskaffning av markutrustning uppskattades till 390.000 kronor. Flygförvaltningen hemställde att Kungl. Maj:t måtte anvisa medel för förvärv av planen m.m. Ävensom beordriga flygförvaltningen

och utrustning

*Flygförvaltningen inlämnade förslaget om av-
undskaffningskostnaderna 200.000 kronor enligt
bestridna inom ramen för de medel, 5.125.000 kronor, som
flygförvaltningen enligt beslut den 16 maj 1947 beviljades
för anskaffning av tygmateriell*

av vederbörligt anslag bestrida kostnaderna för pla-
nens drift och underhåll.

*(1946/47. 641) används
för anskaffning av chorak-
materiel för luftbevak-
ningen.*

I anledning av framställningen medgiver Kungl.
Maj:t att flygförvaltningen må för ifrågavarande anskaff-
ningar disponera trehundra nittiotusen kronor av ansia-
get Flygvapnet: anskaffning av flygmateriel s.s.m.

I samband härmed föreskriver Kungl. Maj:t att odis-
ponerat belopp om 200.000 kronor av de medel om 5.125.000
kronor som under anslaget 1946/47 C 41. Armén: anskaff-
ning av tygmateriel reserverats för anskaffning av ra-
darmateriel för luftbevakningen skall överföras till
redovisningstiteln till Kungl. Maj:ts disposition un-
der anslaget.

Vilket etc.

Avskrifter av detta brev tillställas Överbefälha-
varen, försvarets civilförvaltning, arméförvaltningen,
försvarets forskningsanstalt samt försvarsväsendets ra-
dioanstalt.

Stockholms slott den 25 februari 1949.

~~Generalintendenten~~
~~Armedeförvaltningen~~

under --- frånvaro,

Enligt Dess nådiga beslut:

Justef Agolf

/Vou t.